
Jak se studuje v Tromsø

Jak se studuje v Tromsø?

Lucie Kunstmüllerová studuje geologii na Přírodovědecké fakultě UK a specializuje se na paleontologii. Na Erasmus odjela zkoumat mořskou biologii do nejseverněji položené univerzity v Evropě, konkrétně do norského městečka Tromsø, které leží čtyři sta kilometrů za polárním kruhem.

Možností studia v rámci Erasmusu pro paleontology není mnoho a Norsko mi připadlo jako poměrně atraktivní. Jsem velkým kritikem českého školství a zajímalo mě, jak funguje tolik vychvalovaný systém výuky na Severu. Takových nás bylo v Tromsø víc – více než dvě třetiny studentů našeho oboru pocházelo ze zahraničí. Výuka byla na magisterském programu výhradně v angličtině.

Norsku se klade velký důraz na praktické dovednosti a týmovou práci, takže téměř všechny projekty jsme uskutečňovali ve skupině. Kdo se nechtěl moc nadřít, mohl získat body zadarmo a nechat za sebe pracovat ostatní. To mělo za následek průměrně slabší úroveň znalostí, než jaká je pro absolvování zkoušek vyžadována na Univerzitě Karlově. Zpětně ale oceňuji, že jsem se naučila lépe komunikovat v týmu, argumentovat a prezentovat v angličtině.

Pětidenní plavba v rámci výuky

Jestli s něčím nebyl problém, bylo to zázemí pro studium. Vedle studoven zahrnovalo také spoustu kaváren, menz a obchodů. Na univerzitě přednášeli zahraniční odborníci, často známé osobnosti nejen v akademickém světě, v minulosti například i Hillary Clintonová. Univerzita nám rovněž hradila terénní výzkum. Studenti archeologie mohli v rámci výuky vyjet na vykopávky v Řecku, my jsme zase na náklady školy absolvovali pětidenní plavbu po fjordu. Naším cílem bylo

měřit, jak se v různých místech s hloubkou mění teplota či salinita (podíl minerálních látek – solí – ve vodě, pozn. red.) a podle těchto hodnot zmapovat směr vodních proudů ve fjordu.

Díky takzvané Coriolisově síle (síla, která způsobuje, že se vzdušné i vodní proudy odklánějí na severní polokouli doprava a na jižní polokouli doleva, pozn. red.) dochází k efektu, kdy se vítr vanoucí směrem do fjordu stáčí doprava a vytváří tlak způsobující klesavé mořské proudy. Na opačné straně fjordu naopak vychází na hladinu stoupavý proud, přinášející živiny ode dna. Vedle využití dat pro klimatické či ekologické účely může výzkum také pomoci rybářům vytipovat místa vhodná pro rybolov. To je v Norsku vždy aktuální, protože země patří mezi největší exportéry ryb v Evropě.

Výsledky tohoto výzkumu jsme rovněž zpracovávali ve skupině. Výsledná známka se většinou skládala z několika částí, z nichž týmový projekt často tvořil více než padesát procent, písemné zkoušky neměly takovou váhu. Ty přitom byly dost náročné – hlavně proto, že termíny byly pevně dány a často v krátkém sledu za sebou. Někteří prváci měli i čtyři zkoušky v jednom týdnu, já jsem měla dvě ve dvou dnech. Do zkušební místnosti jsme si nesměli brát ani ručičkové hodinky, bylo zakázáno používat myš k počítači a podobně. Volně jsme ale mohli odcházet na toaletu, najíst se nebo před školu zakouřit si. Norové prostě věří, že otázky nebudete konzultovat se spolužáky.

Norské paradoxy

Život a studium na Severu má svá specifika. Například vzdálenost kolejí od univerzity byla udána v čase, za který dojedete do školy na běžkách. Lyžování jsem si užila, ale spíše na sjezdovkách. Nulové fronty na lanovku a půjčovna vybavení na týden zdarma byly příjemný bonus. Přijela jsem do Norska v lednu, kdy venku bylo světlo jen dvě hodiny denně, ale tma mi nevadila – oknem jsem viděla polární záři a to je nádherný zážitek.

Největší

zimu jsem neokusila v Troms?, ale ve Finsku, a to minus třicet tři stupňů Celsia. S kamarády jsme si chtěli půjčit sněžný skútr, ale bylo nám řečeno, že půjčují jen do minus třiceti. Prý bychom mohli mít omrzliny – což podle majitele půjčovny ale není nic hrozného, prý je to jako „spálení od sluníčka“. Postupně se dny začaly prodlužovat a já jsem si naplno užívala toho, že se výlet dá protáhnout klidně do jedné v noci, protože bylo pořád ještě světlo.

Vysokoškolské koleje tvoří často paneláky, v Troms? vypadaly jako malá vesnice. V každé polovině dvojdomku bylo šest ložnic, dvě koupelny a kuchyň. Bydlení po dvou na pokoji tady nebylo zvykem, ložnici měl každý pro sebe. Bydlela jsem vesměs se zahraničními studenty a rychle jsme se skamarádili. Norové obecně nejsou moc družní a na akcích studentského spolku jsem potkávala pořád stejné tváře. Hodně akcí jsme tak pořádali doma. Ráda vzpomínám na odpolední filmový maraton strávený sledováním Muzikálu ze střední.

Do sekáče pro vuittonku

Norsko je poměrně drahé a potraviny, na které jsme doma zvyklí, stály spoustu peněz. Naopak čerstvý losos nebo kaviár se dá sehnat nepoměrně levněji. Hodně studentů praktikovalo dumpster diving.

Když bylo venku stabilně pod nulou, věci v popelnici byly vlastně trvale konzervovány chladem stejně jako doma v lednici a nezapáchaly. My jsme ale občas vyjeli na nákupy do Finska a vařili jsme si doma. Návštěvu kavárny jsem si ovšem neodpustila, i když to nebyl žádný gurmánský zážitek a cena zhruba trojnásobná ve srovnání s Prahou. Jestli se něco v Norsku vyplatí koupit, je to oblečení. V second handu byly k dispozici nenosené značkové kousky za zlomek ceny. Speciální kapitola je alkohol a večírky. V Norsku je každý zvyklý přinést si své pití s sebou a s nikým se nedělit. Stejně tak vydrží Norové celý večer v klubu tančit, aniž by si něco objednali u baru. Připadalo mi to neslušné, ale tam je to standard. Z baru nebo nákupů se dostanete spolehlivě místní MHD. Díky mobilní aplikaci můžete dopravní prostředky sledovat v reálném čase, takže zbytečně nemrznete na zastávce. Chumelenici jsem zažila i v červnu, a tak jsem ocenila možnost zůstat v teple co nejdéle.

Pokud se chystáte po Norsku cestovat, doporučuji využít systému chatiček patřících Norskému turistickému klubu (DNT cabins). Za členský příspěvek přibližně tisíc korun ročně získáte univerzální klíč, kterým otevřete všechny turistické chaty.